

hvilken Anvendelse Pengemidlerne skulde have, meddeelte man ved Siden af Lovforslaget til Oplysning; idetmindste fra Begyndelsen af vilde man ikke have, at Anvendelsen af Pengene skulde fastsættes ved Lov, saaledes, at dersom det var gaaet igjennem paa den Maade, havde man kunnet faae Pengene under een Betingelse og anvende dem kort efter under en anden; Forslaget gif ikke igjennem, men dersom man vil undersøge, saavel Forhandlingerne, som de Forslag, der dengang bleve gjorte, vil man see, at det var Hensigten, og det er heller ikke noget Nyt, accurat det selv. Samme har i tidligere Tid ligget for. Den første Gang vi her begyndte at budgettere at have Finantslove, vilde man lægge en Deel af Statsstyrelsen udenfor selv den raadgivende, Myndigheds Indflydelse, man vilde ikke engang have Raad i visse Sager. Der er en Tro paa, at Vilkaarlighed er Magt, og dette er nødvendigt med Hensyn til Krigsmagten, thi ellers var der kun Krig alene og ikke Magt; under Krigen maa Krigsmagten være en Forening af Vilkaarlighed og Magt, men udenfor Krigen behøves Vilkaarligheden ikke, thi da skaber den ingen Magt, men Magtesløshed; thi Bestemmelser, som da kunne flyttes og forandres, dreies og vendes fra den ene Dag til den anden, faae ikke nogen Fasthed, nogen Sikkerhed, vinde ingen Tillid, blive ikke til en Magt. Bestyrelsen oppsifer; saa at sige, derved sine Udviklingsmidler, uden at skaffe Udviklingen tilveie.

Jeg kan saaledes ikke af hvad der er bleven sagt — ikke af den ærede sidste Taler, thi han var paa Tjenestestabets Gebeet — men af det ærede Medlem for Hjerding (S. Hage) komme til at vige et Skridt tilbage fra den Hovedsætning, jeg gjentagne Gange har udtalt: fasthold disse Bestemmelser eller lad Loven falde. Befolkningen kan endnu leve nogle Aar uden denne Lov, men Krigsbestyrelsen trænger hver Dag til at overtræde den gamle Værnepligtslov til Nytte for Hæren; den kan ikke lade være at overtræde den, lad den kun gjøre det, vi skulle nok ramme den. — Jeg maa endnu kun fremhæve en eneste Ting. Det ærede Medlem (S. Hage)

har sagt: dersom vi nu her tage Bestemmelser, og Krigsbestyrelsen med Vilkaarlighed tilføjesætter den, hvor finde vi saa nogen ansvarlig Minister at holde os til? Der staaer vor ansvarlige Minister, den ærede Justitsminister han indestaaer os for, at der ikke skeer noget Overgreb af den Art. Det Forsvar, vi have mod Overgreb fra Monarchiets Bestyrelses Side, er vore Ministre; at de ere gaaede op i det Geheimestatsraad, er deres Feil, dertil vare de ikke lovbundne, jeg kunde snarere sige, at de vare lovbundne til at frigjøre sig derfor; men det er Kongens Villie og deres egen — men vore ansvarlige Ministre ere de, og dersom en Mand her i Landet bliver angrebet, udover Lovens Grændser, saa er det dem, der skulle svare derfor.

Schiern: Jeg skal ikke udførlig søge at gennemgaae, hvad der blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Müllens), uagtet det forekom mig, at den ærede Rigsdagsmand ikke var aldeles fri fra at forveyle Militærtjeneste med en Tjeneste, der ikke er militair, og uagtet det ligeledes forekom mig, at hans Udtalelse paa ingen Maade gjendrev Rigtigheden af, hvad den af mig tilsigtede Militair, en tidligere Krigsminister, ytrede, da han i sin Tid foreslog denne Bestemmelse indført i Værnepligtsloven, nemlig at han „visseelig skulde være den Sidste til at stille et Forslag som det omhandlede, hvis han havde mindste Tanke om, at Officererne derved vilde komme i Forlegenhed for Oppasser, saavel i Krig som i Fred.“ Men der er et enkelt Punkt, som den ærede Rigsdagsmands (Müllens) Ytringer have givet mig Anledning til særlig at fremhæve. Hvorledes er Forholdet nu i de Landsdele, som have en tydsk eller tildeels tydsk Befolkning, og paa hvilke vi nu herfra ikke længer indvirke? Der gjælder det nu ogsaa, at ingen Værnepligtig mod sin Villie kan befales at være Officeressoppasser. Seer jeg hen til Forholdet i Slesvig, da hedder det i Forordningen om Værnepligten for dette Hertugdømme af 11te Januar 1854; at „ingen Militairpligtig kan mod sin Villie befales at være Officeressoppasser“; i vor gjældende Lov af 12te Februar 1849 staaer